

Els vicis de la xarxa

Comunicación, 17/03/2013

Tot canvia molt ràpid i les noves tecnologies no contribueixen a alentir aquest creixement frenètic. Estem cansats de sentir que Internet ha canviat les nostres vides, que ha fet

que tot sigui molt més fàcil, que ha democratitzat la informació i que de cada vegada més tenim en les nostres mans un reflex fidel i plural de la realitat. Però realment, ha de ser així per norma general? Està directament relacionada la tecnologia amb el coneixement?

La nova sèrie britànica *Black Mirror*, creada per l'escriptor Charlie Brooker, analitza molts aspectes de la realitat i d'aquesta nova societat tecnològica en la que estem immersos. El primer capítol reflexiona sobre molts aspectes punyents del món dels mitjans de comunicació i la irrupció de les xarxes socials en ell. És una metàfora clara del poder de la ment col·lectiva que representen les xarxes socials.

Quan Internet va començar a agafar força, encara es dubtava sobre el poder de les xarxes socials per sobre dels mitjans tradicionals, qüestionant la credibilitat de la informació a la xarxa. Però avui dia els continguts que es generen a partir de la xarxa condicionen clarament els dels mitjans convencionals ja que la força que hi ha concentrada en el ciberespai és major.

Black Mirror demostra que una actuació planificada per incidir en els mitjans, començant per les xarxes socials, pot arribar a fer trontollar un govern. Al primer capítol, la pólvora és un vídeo publicat a internet on apareix segrestada la princesa del poble – magnificada ficticiament per la pròpia xarxa – i que demana que el primer ministre tingui sexe amb un porc en directe a totes

les cadenes. La flama, no cal dir-ho, són les pròpies xarxes socials.

Als pocs minuts el vídeo del segrest es difon, i en un moment 50.000 persones ja l'han vist. Tot i que les televisions tenen una ordre de no difusió per part del govern –qui intenta controlar el quart poder– a Twitter ja és trending topic. Així, la sèrie de Brooker demostra que als mitjans convencionals se'ls està escapant el monopoli de la informació, i que la xarxa ha permès a tots els individus efectuar una comunicació de masses fins arribar a superar el poder dels mitjans més tradicionals.

Tot i així, per molt versemblant que pugui semblar un vídeo, la societat encara beu de la credibilitat que desprenen els mitjans més encastats en la societat. El poder que tenen els mitjans de comunicació convencionals –com la televisió– per a confirmar els esdeveniments més rellevants de la societat segueix sent molt important, però tot i així aquest s'està difuminant, així com dona a entendre Black Mirror.

Finalment, les xarxes social impulsen al ministre a cometre la barbaritat zoofílica, i la TV ho emet en resposta al que demana l'audiència per a poder salvar de la mort a la simpàtica princesa: una celebritat llur vida ha estat creada de manera fictícia pels mitjans de comunicació i per les xarxes socials.

Potser, al cap i a la fi, resulta que el capítol és una metàfora sobre l'era de les tecnologies, i sobre fins quin punt pot arribar el pensament col•lectiu que impliquen les xarxes socials d'un país. Un segrest –o potser una obra d'art– que tractava de confirmar el poder que tenen els nous mitjans en la societat fins a poder arribar a fer caure un govern o –en l'exemple de Black Mirror– acabar amb la dignitat d'un alt càrrec públicament i de forma massiva.

De fet, al principi crèiem que els mitjans eren un mirall impol•lut de la realitat, però davant del panorama en que ens trobem, podem començar a pensar que els mitjans no fan res més que condicionar-nos la realitat, fins a arribar al punt en que la societat en conjunt canviï beneficiosament les seves condicions de vida, o bé arribi a demanar una atrocitat.

